

Examenul de bacalaureat național 2016

Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

Varianta 5

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt, majd értelmezze körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben a megadott szempontok alapján!

Petőfi Sándor: *Minek nevezzelek?*

Minek nevezzelek,
Ha a merengés alkonyában
Szép szemeidnek esti-csillagát
Bámulva nézik szemeim,
Mikéntha most látnák először...
E csillagot,
Amelynek mindenik sugára
A szerelemnek egy patakja,
Mely lelkem tengerébe foly –
Minek nevezzelek?

Minek nevezzelek,
Ha megzendülnek hangjaid,
E hangok, melyeket ha hallanának,
A száraz téli fák,
Zöld lombokat bocsátanának
Azt gondolván,
Hogy itt már a tavasz,
Az ő régen várt megváltójok,
Mert énekel a csalogány –
Minek nevezzelek?

Minek nevezzelek,
Ha rám röpítéd
Tekinteted,
Ezt a szelíd galambot,
Amelynek minden tolla
A békesség egy olajága,
S amelynek érintése oly jó!
Mert lágyabb a selyemnél
S a bölcső vánkosánál –
Minek nevezzelek?

Minek nevezzelek,
Ha ajkaimhoz ér
Ajkadnak lángoló rubintköve,
S a csók tűzében összeolvad lelkünk,
Mint hajnaltól a nappal és az éj,
S eltűn előlem a világ,
Eltűn előlem az idő,
S minden rejtélyes üdvességeit
Árasztja rám az örökkévalóság –
Minek nevezzelek?

Minek nevezzelek?
Boldogságomnak édesanyja,
Egy égberontott képzelet
Tündérleánya,
Legvakmerőbb reményimet
Megszégyenítő ragyogó valóság,
Lelkemnek egyedüli
De egy világnál többet érő kincse,
Édes szép ifjú hitvesem,
Minek nevezzelek?

- a cím és szöveg kapcsolata
- a vers szerkezeti sajátosságai
- a metaforák szerepe
- a költemény műfaji sajátosságai

5 pont
5 pont
5 pont
5 pont

A költemény értelmezésének megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. **10 pont**

Megjegyzés: A szövegalkotásban a szempontok sorrendjének a betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

Páris tett emberré!

Tizenkilenc éves koromban tettem földjére a lábam, s huszonhárom éves voltam, amikor először elhagytam. Ifjúságom tehát ott lakik, s ha a férfikor – hogy az öregséget ne mondjam – az ifjúságból való száműzetés, örökre Páris száműzöttje leszek. Akkor volt érdemes élni; azokért a dolgokért volt érdemes élni, amikért akkor éltem. Nekem az volt az eszmélés, aztán az eszmék kora. Hogy mi a szabadság: azt én ott ismertem meg. Hogy hogyan kell a szabadságért küzdeni: arra is ott kaptam leckét. Az Eiffel-toronyra sose mentem fel, hazatérve tudtam meg, hogy tudtom nélkül állandóan milyen magasságban éltem ott. Én onnan láttam végig Európán. Azt hittem, ez a magaslat, ez az állandó emelkedett tekintet tökéletes kozmopolitává tett. Csak – úgy érzem – emberré tett, különbbé. Onnan láttam meg végre való helyén s valóságos helyzetében Magyarországot. Szédítő és lelket próbáló pillanat volt. Páris tett magyarrá.

(Illyés Gyula)

- a. Fogalmazzon meg négy kérdést, amelyre a szövegben választ találunk! **4 pont**
- b. Adja meg a következő szavak szinonimáját: küzdeni, elhagy, ifjúság, kozmopolita, szédítő! **5 pont**
- c. Írjon ki a szövegből egy-egy példát három helyesírási alapelv szemléltetésére! **6 pont**
- d. Fejtse ki véleményét 10-15 mondatban a fiatalok külföldi tanulmányútajáról! **10 pont**

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás **5 pont**

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben a következő címmel: A történetalakítás sajátosságai egy 20. századi novellában (pl. Móricz Zsigmond: *Tragédia*, *Barbárok*, Krúdy Gyula: *A hídon*, Tamási Áron: *Kivirágzott kecskeszarvak*, Kosztolányi Dezső: *A kulcs* – vagy más olvasott epikus mű)!

Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve a következő szempontokat:

- a. a metonimikus és/vagy metaforikus történetalakítás sajátosságai a választott novellában (pl. kronologikusság/idősíkváltás) **5 pont**
- b. narrációs eljárások a választott műben (pl. jelenetezés, részletezés) **5 pont**
- c. a szereplők megformálásának sajátosságai (pl. névadás, cselekedtetés) **5 pont**
- d. a választott mű stílusának jellemzői (pl. realista/naturalista/impresszionista sajátosságok) **5 pont**

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. **10 pont**

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.